

признава, че в света на „Никотиана“ обича само Борис, той ѝ отвръща: „Това те оправдава напълно!“

Димовите жени, надарени с необикновена физическа красота и привлекателност, са „кукувици“ (Кр. Куюмджиев) - те не познават импулсите на могъщия майчински инстинкт. Тяхното призвание е друго: водовъртежът на светския живот. Но ако беше само това, те биха били твърде елементарни и в никакъв случай не биха задоволили писател от ранга на Димитър Димов. Философската ерудиция на една „полублагородница“, на една богата и разглежена жена като Фани Хорн удивлява. Но още повече удивляват силата на характера, на волята, готовността за саможертва заради любимия. Впрочем докато Фани - с изобретателността и упорството на влюбена жена, атакува философските устои на йезуитския орден - неговата антихуманност, неговото бездушие и чудовищен фанатизъм - Ередиа е не по-малко настъпателен. Като фанатик на вярата той не приема любовта и саможертвата ѝ не защото не я обича, а защото спазва строго регулите на ордена, според който любовта е егоизъм! Тази духовна енергия и у двамата, с която всеки защитава тезата си, тази непримиримост към възгледите на другия създава такова напрежение в диалога, сякаш между репликите изскачат искри! Това са монолози - тиради, в които всеки сякаш говори на различен език!

Димов е писател на страданието. Него не го интересуват душевно здравите, хармоничните, уравновесените личности. За всички тези жени, а и мъже, са характерни душевните „несъзвучия“ („Ахилесова пета“) - те са в конфликт със самите себе си, воюват със самите себе си. Не рядко умът, съвестта се противопоставят на емоциите, особено на чувствеността. Оттам тези душевни, а и духовни драми, защото Димовите жени не са обикновени жени - той бяга от баналното, от ежедневието. Те са жертва на своите свръхчовешки амбиции. И докато Протич и Д. Шишманов осмиват дамите от хайлайфа заради суетата им, заради чуждопоклонството, докато Стаматов ги жигосва като олоцетворение на вселенското зло, докато Св. Минков си служи с елегантните стрели на иронията (Мими Тромпеева - „Дамата с рентгеновите очи“), Димов им и съчувства. Той ги жали за техните страдания, защото тези „осъдени души“ са болни души, тяхната болест е символ не само на личната, но и на обществената разруха. Техните страсти са показани под увеличително стъкло, повдигнати са на степен!